

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

<p>Előfizetési ár: Egész évre 4 frt — 8 korona, felévre 2 frt — 4 korona, negyedévre 1 frt — 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.</p>	<p>Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők. Nyilvter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.</p>
---	---	--

Társadalmi élet.

Az embereknek, ebben a mi kis határszéli városunkban, fogalmuk sincs az élet művészetéhez. Nem is sejtik, hogy miilyetén hatalmas tényező a városi élet haladásában a kellemes, a kölcsönös jóindulatú társadalmi együttélés.

Pedig hát társaséletünk legtöbb alakja nemcsak városunk szűk falai között tanulta meg a szó legszorosabb értelmében vett műveltséget. Ismerik ők a művelt világ valamelyik emporiumát. Tanulmányozták a társadalom bel- és küléletét. Tudják igen jól, hogy a sör és egyéb kulliuáris élvezetek kivül leledzenek még mások, egyebek is, mik a szellemi élet létkötésében az egyik ütért képezik.

És mégis!

Ha egy mikroskopiummal körülnézünk, ha nem futólag, de tüzetesen vizsgáljuk társaséletünk beléletét: ama szomorú tapasztalatra kell, hogy jussunk: miszerint társadalmi életünk zománca már egy kissé kopott.

Mert hát az úgy van, hogy a törpék a nagyoktól várják mindent. Azoktól, kik éltek a művelt világ centrumaiban és tapasztalataikat nem érvényesítik ott, hol azt érvényesíteni kellene.

Ámde vagyunk még elegenden, kik nem utazgatunk Londonba, vagy Párisba, a művelt világ eme gécpontjaiba. Ezeknek rendelkezésükre állnak a jó és hasznos könyvek. Mert hisz ezek által is meglehet a világot ismerni.

De hát — kérdjük — ki olvas könyveket?

Van-e valaki, aki társaságban hallotta volna, hogy egy epochális szellemű mű felett — mely másutt valóságos szellemi forradalmat idéz elő — csak egy gyenge kis eszmecsere is keletkezett volna?

Ilyetén szellemi elmaradottság mellett, természetesen: hogy lakosságunk előtt a finomabb emberi élet igényei is iukognita terra.

És ez okból nem is képes a társasélet megvalósításáért áldozatokat hozni.

Nem értünk anyagi áldozatokat. Nem. Hanem csak annyit, hogy az emberek képesek lennének egy kis önuralmat és önmérsékletet is gyakorolni maguk felett. Hogy képesek lennének lemondani ama autochtonicus életnézetről, mely a mondatban koncentrálódik: csak azon ember iránt kell szívélýesnek, barátságosnak, jónak lenni, akivel pajtáskodunk, a ki sógorunk, kománk, vagy akihez valami érdek köt.

Egy szóval: hogy mi, káptos emberek, kik az intelligens predikátumot szerettük nevünk elé tenni, mi latinerek a társaséletből is vegyük ki a magunk részét.

Idegen ember nem hiszi el, hogy a legtöbb szűk korlátú társadalmi életre szorított városban mennyire hiányzik a jó és művelt emberekhez illő életmód.

Az illetén város — autoctán voltánál fogva — nem érezheti a finomabb társadalmi élet adta gyönyöröket.

Társadalmi élet nélkül pedig nincs közvélemény; mert hiányzik azon egészséges melegágy, melyben az egészséges irányban mozgó közvélemény keletkezhetik.

És ezek helyett felburjánoznak a klikkek, másnak becsületét nem kimélő bosugók, ahol inferioricus emberek kezében van a vezérszerep.

Milón aztán egy ilyen városnak valamely nagy, valamely nemes eszme kivétele végett egy erősen működő közvéleményre volna szüksége: akkor hiába keressük azt a közvéleményt, hiába keressük az egyetértést.

Es így ahelyett, hogy üdvöset teremtenénk: megalkotjuk a Babel tornyát a nem egyetértés mián.

Fináléja a dolognak: lehangoltság, elkésoredettségek, közöny és annak gyászos tudata, hogy összefont karral nézzük városunk stagnatióját.

Teremtsetek társadalmi életet, melynek minden csepp vére pezsög, melynek minden egyes létkötése éléről, a szellemi, a művelt, a szó legigazibb értelmében vett társadalmi életéről tesz eklatáns, fenomenális tanubizonyságot.

Városi közgyűlés.

- Köszeg szab. kir. város képviselő-testülete e hó 7-én délután 3 órakor közgyűlést tartott. Az ülés tárgyait a következő pontok képezték:
1. A városi házipénztár beérkezési az 1894. évi városi számadást, valamint a városi alapok számadását.
 2. Előterjesztés egy gyepterület telep berendezése iránt.
 3. Küldöttégek jelentés a legtöbb adófizető városi képviselőkre nézve.
 4. A megüresedett bemondói állásnak választás utján való betöltése.
 5. Belügyminiszeri határozat Unger Ödön földberlete ügyében.
 6. A kath. iskolások előterjesztése a segédtanítói állomás rendezésére nézve.
 7. Közegészségügyi bizottság javaslata a temető kibővítésére nézve.
 8. Bizottsági előterjesztés a püszanyagok legmentes elszállítására vonatkozó szabályrendelet megalkotás tárgyában.
 9. Helyi bizottság javaslata szegényebb sorsú egyéneknek a városi pótdó ószejárából való kihagyása iránt.
 10. Zalka Ferenc szörfűző-részvénytársasági elnök 300,000 db. téglának lezártított áron való kiszolgáltatását kéri.
 11. Ugyanaz a szörfjár eljára a Klausan-kőfejtőt kéri ingyones törése átengedni.

Rigmusok a hétről.

- E hét majd rimba szadendő: Szarkasztóm nékem szóla. Nos, hét én rimba szedem most. És — szép hegedűszóba.
- Mi történt Hétfőn? Nem tudom. Ha csak nem új majális; Egyébként hónap eleje. Telt meg tehát a léris.
- A hó esett szörnyen, uagyon. A „Már” is hóba-hóba (Csudálni való nincs ezen) Elakadt a nagy hóba.
- Fehér se ut, a szán csuszik. Itt lesz a tél im ujra. Szápkát elő! A kalapot. A szél főnként lefújja.
- Hideg van... sz-haj nincs hideg. Ott fenn a „nagy” tereben. Hol karcsu lány szemed elő. Miként a villi labban.
- És hirdeti a bábajon. Magyarosót im tenéked; És hallzik ott még bábajosh. Még sokkal édeseb ének.
- Mert itt vannak: Kiket várál: A szinduszók és — ázsok; Kik — bídd el — hogy te jól mulass. Megtenni mindent kázsek.
- Egyéb dolog e héten most. Nem történt semmi... semmi: Kérem, tehát a (bálhába), Meinkébe tessék menni.

Tükördarabok.

Itt fekszenek előttem. Nem ám tükördarabok. Dehogy. Hanem a Tapolczán és Kesztolyon megjelenő ujságoknak vagy 10-12 példányá.

Aztán itt állnak előttem — már mint lelki szemeim előtt — ők.

Kik?

Hát azok az alakok, kiktől a Tapolca és Kesztoly ujságjai beszélnék.

Nekem van egy amateur-fénykép-gépem. Ennek a gépnek kamera-obscúrájába beleteszem én ezeket a lapokat, és... pszt... pszt... egy... kettő... három... ime kijönnek az én: tükördarabjaim. Vegyest nők — férfiakkal.

Ezeket a tükördarabokat én egyenkint bemutatom önöknek. Amelyeket ma nem tudok bemutatni, azokat bemutatom mához egy, vagy mához két — három hétre. Az első tükör darab hátfelén e név leledzik:

B. Szikora Anna.

Nem talni. Nem. Eché.

A tükördarab tisztán — sine macula — mutatja. Azt gondoltuk, cséghyánánt. Pedig hát — tiszta amestyt. A „Vasvármegye” azt írta róla, hogy: „oh boldog Köszeg, ki B. Szikora Annát birhatod”.

Hát az én tükördarabom mást mond. Azt mondja, hogy B. Szikora Anna — a vidéki deszkák igazi heroinája. Szeme öt — azája gyilkol. Előbbit nézd: s az utóbbit nem látod. Tele van étellel, tele van halállal. A deszkák lámpái homályosan mutatják. De az „imago naturae” frappans.

Szobor, melynek érzed pulzusát a hangban, a mimikában, a szemekben. Játéka tiszta, me-terkéletlen. Amit mond: érezzük: S amit nem mond: azt is érezzük. Elragad ott, ahol közönyös vagy. Közönyössé tesz ott, ahol extasisba akarez jönni.

Produkál Bálki Tercsítő kezdve Vasgyáros Clair-jéig mindent. Vagy tán mondhatnók: „Czigány” Rózi-jától — „Othello” Deademona-jáig.

A harmadik tükördarabon, mit a kamera obscura kivet, eme név olvasható:

Munkácsy Teréz.

Jobbau szeretném, ha Terés volna a neve. Mert hát „Teréz”-ről eszembe jut „Arany ember” Terézája. Pedig Munkácsy Teréz nem az.

Au contraire.

Kanári madár. Igazán csak szárnyai hiányoznak. Nevetve mosolyog. Mosolyogva nevet. A 3-ik-ct nem hozza ki. Eh! Minek? Kúry Klára is úgy tesz, mint Munkácsy Teréz. Vagy hát Munkácsy Teréz is úgy tesz, mint Kúry Klára: segít magán — szemével. Ezek a szemek vizik a „tercet.” Aztán ebből a duettből születik a nóta.

Nóta, mely fülbemászó. Nóta, melynek vibráló hangjai belemarkolnak két kézzel abba a husdarabba, melyet szívnek csófolnak. Nóta, melynek csévegése dajkad altató danájára emlékeztet. Nóta, mely szívből jó, szívhez szól. Nóta, melynek búvós-bájos accordja elfeledtetik veled adósságodat és — — adósságot csináltak veled.

Kis tükördarabon, aranyos tükördarabom mondasz még valamit?

— Mondok. Igenis mondok. És hangosan mondom. Igenis hangosan: ez a tükördarab eleven, játézi, pajkos és — — csókolni való. Játéssza a Finim Rózi meg az Angol asszony leánya közé osz szorepeket...

A második tükördarabra stenografie van írva e név:

Völgys Ilonka.

Arany ember Noemija. Ennivaló jószág. Naiv ott is, hol nem köne. Gyermeteg a ueverése, naiv a beszéde, játézi a mozdulata.

